

Souhrnná teritoriální informace:

Togo

Zastupitelský úřad 7. 5. 2024 17:52

Togo je západoafrická země, která sousedí s Beninem, Burkinou Faso a Ghanou. Má smíšenou ekonomiku, v níž se objevuje soukromý sektor, ale většina populace je silně závislá na komerčním i samozásobitelském zemědělství, které zajišťuje zaměstnání pro zhruba 60% pracovní síly. I když je země považována za jednu z nejhudších zemí světa, stále má potenciál a nabízí příležitosti k investicím. Togo zažívalo v před pandemických letech období stabilního hospodářského růstu poháněného politickou stabilitou a společným úsilím vlády o modernizaci komerční infrastruktury země. Země dokončila ambiciózní rozsáhlý program zlepšování infrastruktury zahrnující nové hlavní silnice, nový letištní terminál a nový námořní přístav. Togo nepociťovalo hlavní nápor infekcí COVID-19, ale dopady pandemie zastavily jeho dynamickou hospodářskou výkonnost. Reálný HDP, který v roce 2018 vzrostl o 5,3% a v roce 2019 o 5,5%, v roce 2020 vzrostl jen o 0,4%, a to kvůli poklesu přímých zahraničních investic, portfoliových investic a remitencí migrantů a zpomalení globálního obchodu. V roce 2021 se růst vrátil na 6,3%, což odpovídá před covidovým hodnotám. Navzdory obezřetné měnové politice se inflace více než zdvojnásobila, a to z 0,7 % v roce 2019 na 1,6 % v roce 2020, zejména kvůli přerušení dodávek. Rozpočtový schodek prudce rostl, z 0,8% HDP na 4,7% HDP, protože daňové příjmy klesaly a výdaje na zdravotnictví rostly, jak se vláda snažila bojovat s pandemií. V roce 2021 se předpokládají schodky ve výši 4,9% a 4,7% HDP v roce 2022 a 2023 Nejvyšším vývozním artiklem Toga jsou cementové slínky, bavlna, nemleté přírodní fosforečnany vápenaté, hliník, pytle a sáčky, kosmetika, make-up a výrobky pro péči o pleť, zatímco jeho nejvyšším dovozem jsou ropné oleje, jiné léky ze směsí nebo nesměšených výrobků, motocykly, palmový olej a tekuté frakce a automobily. Togo je členem Hospodářského společenství států západní Afriky (ECOWAS) a Západoafrické hospodářské a měnové unie (UEMOA). Je také signatářem Africké kontinentální dohody o volném obchodu (AfCFTA).

Tato Souhrnná teritoriální informace je zpracovávána pro zemi, která je tzv. přiakreditovaná. Informace je poskytována ve zkráceném rozsahu.

Základní údaje	
Hlavní město	Lomé
Počet obyvatel	8,64 mil.
Jazyk	Francouzština
Náboženství	Křesťané 48 % muslimové 14 % tradiční 33 % ostatní 5 %
Státní zřízení	Republika
Hlava státu	Faure Essozimna Gnassingbé Eyadéma
Hlava vlády	Victoire Tomegah Dogbé
Název měny	Západoafrický frank
Cestování	
Časový posun	-1h (v létě -2h)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Pavel Bílek
Ekonomický úsek	Mgr. Beata Matusiková, MBA
Konzulární úsek	Mgr. Michal Korecký
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	2023
Nominální HDP (mld. USD)	9,093
Hospodářský růst (%)	5,4
Inflace (%)	5,3
Nezaměstnanost (%)	N/A

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Politika Toga se odehrává v rámci prezidentské republiky, kde je prezident Toga zároveň hlavou státu i hlavou vlády. Výkonnou pravomoc vykonává vláda. Zákonodárná moc je svěřena vládě i parlamentu. Po získání nezávislosti ovládl stranický systém nejprve autoritářský Sjezd pro tožský lid a později jeho nástupnická strana Unie pro republiku. Prezident je volen lidovým hlasováním na pětileté funkční období. Premiéra jmenuje prezident. Radu ministrů jmenuje prezident na radu premiéra. Národní shromáždění (Assemblée Nationale) má 81 členů zvolených na pětileté období v jednomandátových volebních obvodech. Ačkoliv celkem existuje 113 (2018) politických stran, Togo de facto směřuje k systému dvou stran, do něhož je zapojena vládnoucí strana UNIR a Národní aliance pro změnu (l'Alliance Nationale pour le Changement, ANC), která se během rozkolu uvnitř velké opoziční strany po prohraných prezidentských volbách v roce 2010 oddělila od Unie sil pro změnu (l'Union des Forces de Changement, UFC). Rozpuštění vládnoucí RPT, bývalé strany socialistické jednoty založené v roce 1969, a vytvoření modernizované strany UNIR v dubnu 2012 bylo reakcí vládnoucí strany na přijetí požadavků moderního systému více stran. Tožské soudnictví vychází z francouzského systému. Existuje odvolací soud (francouzsky: Cour d'Appel) a nejvyšší soud (francouzsky: Cour Suprême). Togo je rozděleno do pěti regionů: Kara, Plateaux, Savanes, Centrale, Maritime. Pro správní účely jsou regiony rozděleny do 35 prefektur, z nichž každý má jmenovaného prefekta. Klan Gnassingbé vládne zemi od roku 1967. Požadavek politických změn, iniciovaný institucionálními a volebními reformami, představoval hlavní spornou otázku mezi vládou a vyzyvateli Gnassingbého režimu během období přezkumu. Aliance opozičních stran a skupin občanské společnosti organizovala pokojné demonstrace proti režimu, které byly často násilně potlačovány.

1.2 Zahraniční politika země

V Togu je stále patrný značný vliv Francie, zejména v souvislosti s ekonomickou a bezpečnostní spoluprací. Togo se ale rovněž těší dobré spolupráci s Německem a USA. V zemi má díky svým investicím silné postavení také Čína. Togo hraje důležitou roli při zajišťování regionální bezpečnosti a je aktivní v rámci ECOWAS a Africké unie. Tožský ministr zahraničí Robert Dussey je hlavním vyjednavčem skupiny APC pro dohodu s EU pro období post-Cotonou. Togo má 800 jednotek v misi MINUSMA v Mali. V souvislosti s degradací bezpečnostní situace v Burkině Faso začalo Togo intenzivněji spolupracovat se sousedními státy (Ghana, Benin, Pobřeží slonoviny, Burkina Faso) v boji proti teroristickým a kriminálním skupinám. Státy spolupracují ve sdílení zpravodajských informací a uskutečňují společná cvičení bezpečnostních složek. V tomto kontextu participuje Togo na regionálním formátu „Accra Initiative“, který sdružuje zmíněné země a snaží se uvedené formy spolupráce institucionalizovat.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel: 8,28 milionu

Průměrný roční růst populace: 2,43% Medián věku v Togu je 19,4 let

Struktura populace podle věkových skupin: 0-14 let: 39,73% 15-24 let: 19,03% 25-54 let: 33,26% 55-64 let: 4,42% 65 let a více: 3,57%

Struktura etnik: Ewe 32% Kotokoli nebo Tem a Tchamba a lidé z Kabye 22% Ouatchis 14% Jiné (Mina, Mossi, Moba a Bassar, Tchokossi Mango) 32%

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Růst reálného HDP se v roce 2023 zpomalil kvůli čtvrté sezóně poklesu produkce bavlny v roce 2023 a nižšímu hospodářskému růstu v Mali a Burkině Faso, které jsou hlavními obchodními trhy. Silnější růst však bude zaznamenán v roce 2024, podpořený rostoucími veřejnými a soukromými investicemi do zemědělství, logistiky a infrastruktury. Deficit běžného účtu se v roce 2023 snížil v důsledku nižších světových cen ropy (hlavního dovozu). Silnější růst exportu, přebytek služeb a rostoucí oficiální pomoc a remitence snížily schodek běžného účtu v roce 2024 dále. Očekáváme, že vláda prodlouží stav nouze v severním regionu Savanes (vyhlášený v roce 2022 v reakci na zvýšenou džihadistickou aktivitu) na celé roky 2023–24, přičemž upozorní na rostoucí rizika nejistoty v Sahelu, která se přelije do pobřežních západoafrických zemí. Togo nemá s MMF uzavřenou dohodu o financování, protože jeho prodloužená úvěrová facilitata (ECF) vypršela v dubnu 2020. Očekáváme však, že vláda zajistí do poloviny roku 2024 nový ECF, který pomůže utvářet politiku v střednědobý až dlouhodobý.

Očekává se, že nedávná modernizace veřejné infrastruktury a neustálé zlepšování podnikatelského prostředí zvýší produktivitu a budou motivovat soukromé investice. V roce 2019 se Nominální HDP Toga odhadoval na 5,3 miliardy USD. HDP na hlavu činil 1670 USD. V žebříčku HDP 196 zemí je země na 146. místě. Odvětví zemědělství přispívá 23,4 % HDP a zaměstnává 34 % aktivní pracovní síly (Světová banka). Mezi hlavní potravinářské plodiny patří kasava, jamy, kukuřice, proso a čirok, přičemž kakao, káva a bavlna slouží jako hotové plodiny (vytvářejí asi 20% příjmů z vývozu). I když mnoho zemědělců provozuje samozásobitelské hospodaření, některé základní potraviny je stále třeba dovážet. Průmyslový sektor je v Togu poměrně omezený, představuje pouze 15,5% HDP a 20% celkové zaměstnanosti. S odhadovanými 60 miliony tun zásob jsou fosfáty nejdůležitější komoditou země, což z Toga dělá jednoho z největších světových producentů fosfátů. Hlavním průmyslovým pododvětvím je proto těžba, po níž následuje zpracování potravin. Odhaduje se, že odvětví služeb tvoří 28,8 % HDP, což dává zaměstnanost 46 % aktivního obyvatelstva. Toto odvětví v posledních letech neustále roste (podle Africké rozvojové banky 7,9 % v roce 2017 a 4,4 % v roce 2018). K tomuto odvětví nejvíce přispívá obchod.

Tabulka z MOP + navíc platební bilance, zadluženost/HDP.

Ukazatel	2021	2022	2023	2024	2025
Růst HDP (%)	5,99	5,81	5,4	5,6	5,9
HDP/obyv. (USD/PPP)	2320	2530	2720	2880	3040
Inflace (%)	4,55	7,61	5,30	5,1	3,2
Nezaměstnanost (%)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Export zboží (mld. USD)	1,552	1,716	1,72	1,764	1,889
Import zboží (mld. USD)	2,422	2,676	2,651	2,691	2,813
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-0,871	-0,96	-0,931	-0,927	-0,924
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Populace (mil.)	8,65	8,85	9,05	9,26	9,47
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	6/7	N/A	6/7	6/7	6/7

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Navzdory náročnému regionálnímu kontextu a mezinárodním okolnostem vykazuje Togo silný růst, poháněný silnou domácí poptávkou a trvalými veřejnými a soukromými investicemi. V 2023 dosáhl růst odhadovaných 5,4%. To však znamenalo zmírnění z 5,8% zaznamenaných v 2022, což odráží přechod vlády od expanzivní fiskální politiky k zdrženlivějšímu přístupu. Očekává se, že hospodářský růst se letos a v 2025 stabilizuje na 5,3%, protože další opatření na fiskální konsolidaci budou kompenzována zvýšenými spotřebitelskými výdaji a soukromými investicemi. Pokud jde o veřejné finance, pomalé provádění plánovaných veřejných investic a navrhované dodatečné škrty ve výdajích uvedené v revidovaném rozpočtu na 2023 vedly ke snížení fiskálního deficitu na 5, % HDP ve srovnání s 8,3 % v 2022 (Světová banka). V prosinci 2023 dosáhli zaměstnanci MMF a tožské orgány dohody na úrovni zaměstnanců o hospodářských politikách a reformách. Tato dohoda bude podpořena novým 42měsíčním ujednáním v rámci Extended Credit Facility (ECF) ve výši přibližně 390 mil. USD. Cílem je řešit naléhavé potřeby výdajů, zejména vyplývající z eskalujících obav o bezpečnost, a podporovat stabilitu a sociální začlenění. Cílem primárních reforem je dosáhnout snížení rozpočtového deficitu na 3% HDP do 2025 a zároveň zajistit výdaje, které mohou podpořit růst a zlepšit ekonomické začleňování. Fiskální strategie částečně závisí na implementaci opatření na podporu mobilizace domácích zdrojů o 0,5 % HDP ročně. Úřady navíc zefektivní veřejné výdaje. Veřejný dluh se v 2023 zvýšil na 67,2% HDP a očekává se, že bude v horizontu prognózy sledovat klesající trend a v 2025 dosáhne 66 % (MMF). Mezitím se očekává, že inflace klesne z 5% v 2023 na 2,8% v 2024 díky podpoře kupní síly ze strany vlády. V 2022 byla míra nezaměstnanosti 3,8%. Očekává se, že míra chudoby se v roce 2025 sníží na 24,8%, což je výrazný pokles z odhadovaných 28,4% v 2022. Ženy i nadále čelí větší zranitelnosti kvůli omezenému přístupu k ekonomickým příležitostem, vzdělání, zdravotní péči a dalším základním socioekonomickým zdrojům. Odhad HDP na obyvatele (PPP) v 2022 - 2 601 USD.

Veřejné finance	2023
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-8,60
Veřejný dluh (% HDP)	67,70
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,215
Daně	2024
PO	-
FO	-
DPH	-

2.3 Bankovní systém

Minimální kapitálový požadavek je stanovený na CFAF10 miliard. Průnik bankovních služeb v zemi je nízký a obecně dostupný pouze ve velkých městech. Vláda a bankovní sektor pracovaly na obnovení pověsti Toga jako regionálního bankovního centra, které bylo oslabeno politickými otřesy v letech 1991 až 2005, a v Togu nyní působí několik regionálních a subregionálních bank, včetně Orabank, Banque Atlantique, Bank of Africa, Diamond Bank, International Bank of Africa in Togo (BIAT) a Coris Bank. Togo je navíc sídlem ECOWAS Bank for Investment and Development (EBID), West African Development Bank (BOAD – rozvojová banka Západoafrické hospodářské a měnové unie), Oragroup a Ecobank Transnational Inc. (ETI), největší nezávislé regionální bankovní skupiny v západní Africe a střední Africe, která působí v 36 zemích subsaharské Afriky. Bankovní sektor je obecně zdravý a celková aktiva největších tožských bank činí přibližně 25-30 miliard dolarů, včetně Ecobank, velmi velké regionální banky se sídlem v Lomé. Měnovou politiku a bankovní regulace Toga řídí centrální banka západoafrických států (BCEAO).

2.4 Daňový systém

Od roku 2014 je Togo Revenue Authority jediným úřadem pro výběr daní v Togu s větší autonomií než ministerstva. Jedná se o první pokus o sjednocení celních a daňových služeb mezi 14 zeměmi náležícími mezi frankofonní zónu používající západoafrický frank (West African Economic and Monetary Union) a společenství ekonomik centrální Afriky (Central African Economic and Monetary Community). Daň z příjmu je progresivní a kolísá od 7% do 35% s tím, že prvních XOF 900 000 je od daně oproštěno. Pokud roční příjem překročí částku XOF 15 million, použije se k výpočtu daně z příjmu následující vzorec = (zdanitelný příjem po odečtu XOF 15 000 000) * 0.35 + XOF 3,017 000 XOF. Nerezidentní obyvatelé, kteří stráví v Togu více než 6 měsíců během fiskálního roku mají stejnou povinnost platit daně jako rezidentní obyvatelé.

Podrobnosti zde: <https://www.otr.tg/index.php/en>

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

Obchodní relace s Togem je minimální.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z ČR (mld. CZK)	0,08	0,06	0,10	0,06	0,12
Export do ČR (mld. CZK)	0,00	0,00	0,00	0,02	0,01
Saldo s ČR (mld. CZK)	-0,08	-0,05	-0,10	-0,04	-0,11

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
724	Stroje textilní a kožedělné a jejich díly j. n.	47,63	39,36
728	Stroje, zaříz. ost. pro určitá odvětví průmyslu, díly	20,21	16,70
696	Výrobky nožářské	10,91	9,02
752	Zařízení k automat. zpracování dat, jednotky periferní	8,11	6,70
652	Tkaniny bavlněné tkané (ne úzké a speciální)	6,44	5,32

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
071	Káva a náhražky kávové	4,90	49,02
057	Ovoce a ořechy (ne olejnaté) čerstvé, sušené	1,00	10,02
752	Zařízení k automat. zpracování dat, jednotky periferní	0,36	3,58
778	Přístroje elektrické j. n. (baterie, žárovky ap.)	0,10	1,01
291	Suroviny živočišného původu j. n. (kosti, vlasy ap.)	0,01	0,12

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

Spolupráce mezi EU a Togem je úspěšná díky konvergenci zájmů v ekonomické a bezpečnostní oblasti. Togo učinilo obrovský pokrok v zlepšení podnikatelského prostředí, což je evropskou stranou oceňováno, zejména s přihlédnutím k negativnímu trendu v ostatních zemích regionu. Togo je rovněž spolehlivým partnerem při zajišťování regionální bezpečnosti. Mezi Togem a EU probíhá ekonomický i politický dialog. Jako prioritní oblasti spolupráce pro programovací období 2021-2027 byly identifikovány: multilaterální spolupráce, mír a bezpečnost, ekonomické partnerství pro podporu zaměstnanosti mladé generace, dobré a inkluzivní vládnutí a boj proti klimatické změně.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z EU (mil. EUR)	2297,57	2041,55	1964,93	2161,95	2129,67
Export do EU (mil. EUR)	213,98	79,76	125,05	250,73	133,00
Saldo s EU (mil. EUR)	-2083,60	-1961,79	-1839,88	-1911,22	-1996,67

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Největšími partnery jsou Burkina Faso (30 %), Čína, Niger a Ghana.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	N/A	N/A	275,42	313,35	322,50
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	761,99	1037,08	1310,55	1336,57	1458,00
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	N/A	N/A	1035,13	1023,22	1135,49

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Podle zprávy UNCTAD World Investment Report 2023 byly toky přímých zahraničních investic do Toga v roce 2022 záporné o 227 milionů USD, což byl třetí rok v řadě s negativním přílivem. Na konci stejného období se celkový objem přímých zahraničních investic odhadoval na 1,33 miliardy USD, přibližně 16,3 % HDP země. Ve druhé polovině roku 2022 Togo přilákalo zahraniční investice (především indické, singapurské a čínské) v hodnotě přibližně 150 miliard XOF, zejména v odvětvích textilu, dřeva, stavebnictví, zemědělsko-potravinářství, mechaniky a služeb (Togo First). Rychle se vyvíjející průmyslová platforma Adetikiopé (PIA) sehrála klíčovou roli při získávání podstatných nových investic do lehkého průmyslu, přičemž těžila z bohatých přírodních zdrojů a kvalifikované pracovní síly v Togu. V roce 2022 zajistila nové investice ve výši 25 milionů USD. V roce 2023 Togo zmobilizovalo celkem 27,5 miliardy XOF v soukromých investicích, podle údajů sdílených ministerstvem pro podporu investic, z nichž asi 80 % tvořily FDI, v celkové výši 21,9 miliardy XOF. Sektory, které tradičně přitahují nejvíce zahraničních investic, jsou fosfáty, bavlna, infrastruktura, káva a kakao. Hlavními investory (MMF) jsou Jihoafrická republika, Katar, Nizozemsko, Francie a Německo.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

N/A

Smlouvy s ČR

Jediná Kulturní dohoda mezi Československou socialistickou republikou a vládou Republiky Togo z roku 1984, byla ukončena v roce 1993. V současnosti nejsou v jednání žádné mezivládní dohody.

3.4 Rozvojová spolupráce

V roce 2023 neevidoval ZÚ Akkra v Togu žádnou rozvojovou spolupráci ani malý lokální projekt.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

- ▶ **Zemědělství** Technologie, traktory, hnojiva, osiva
- ▶ **Infrastruktura** Silnice, mosty
- ▶ **Obranný průmysl** Jedna z největších armád v regionu, nutné investice do výzbroje

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

N/A je možné se inspirovat informacemi pro Ghanu, některé zvyklosti budou podobné. Je třeba brát v potaz, zejména pro komunikaci s obchodními partnery, že přestože většina z nich vládne angličtinou, primární zůstává francouzština.

4.2 Oslovení

Jak oslovit obchodní partnery?

4.3 Obchodní schůzka

Jak sjednat obchodní schůzku a jak probíhá (lokace a čas schůzky /kancelář, restaurace; oběd, večeře/, vizitky, dárky atd.)?

Načasování jednání

Co českého obchodníka při jednání nejvíce překvapí?

Jací jsou obchodníci?

Je vyjednávání s místními obchodníky jiné, ztěžují ho kulturní/náboženské/etnické odlišnosti?

Jak nakládají obchodníci s časem v rámci obchodního jednání?

Jak nakládají obchodníci s emocemi v rámci obchodního jednání?

Existují nějaké teritoriální rozdíly v obchodních jednáních uvnitř země?

Je vhodné resp. obvyklé nabízet při obchodních jednáních alkohol?

Jak se obléci na pracovní jednání?

Jak by měl vypadat ideální jednací tým (počet členů, věkové a genderové složení týmu, šéf týmu)?

Je obvyklé obchodního partnera pozvat domů, resp. být pozván domů? Pokud ano, co je při takové návštěvě obvyklé, co čekat?

4.4 Komunikace

n/a

4.5 Doporučení

n/a

4.6 Státní svátky

Státní svátky 1. leden 13. leden 24. leden 27. duben 1. květen 15. srpen 24. září 1. listopad 25. prosinec Tabaski Id al-Fitr narození Proroka

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Situace v Togu je pro české vývozce komplikovaná z mnoha důvodů. Vedle faktorů, působících ve všech zemích oblasti (extrémně nízká kupní síla, geografická vzdálenost, pracnost případu, nedůvěra v serióznost partnera, korupce...) existují i specifické faktory jako např. orientace na tradiční (především čínské a francouzské) dodavatele a neexistence smluvní základny. Navázání vztahu s místním spolehlivým partnerem (dovozcem, distributorem, zástupcem) je základní podmínkou úspěšného obchodu. V případě zájmu doporučujeme kontaktovat honorárního konzula ČR v Togu.

Několik odkazů na databáze potenciálních prodejců a distributorů zboží: globaltrade – Togo www.yellowpagesofafrica.com
www.listcompany.org Uvádíme také jméno agentury pro finanční hodnocení a úvěrovou historii „potenciálního partnera“: CreditInfo – volo.creditinfo.com

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

V roce 2013 vytvořila vláda Toga jednotné kontaktní místo pro zakládání nových podniků. Toto středisko, nazvané Centrum de Formalite des Entreprises, je místem, kde můžete podat potřebné dokumenty k registraci vašeho podnikání. Běžným typem podnikatelského subjektu v Togu je tožská společnost s ručením omezeným. Podnikatelé, kteří plánují větší investice, mohou založit akciovou společnost. Zahraniční právnické osoby mohou rovněž zřizovat stálé provozovny ve formě pobočky nebo zastupitelského úřadu. Společnost s ručením omezeným Tožská společnost s ručením omezeným je firemní struktura, kterou běžně používají podnikatelé při založení malých podniků v Togu. Vyžaduje přinejmenším ředitele a akcionáře, kteří mohou mít jakoukoli státní příslušnost a nemají bydliště v Togu. Akcionář může být také fyzická nebo právnická osoba. Firma vyžaduje minimální základní kapitál ve výši 1800 USD. Akciová Společnost Tožská akciová společnost se doporučuje podnikatelům, kteří chtějí investovat v Togu ve větším objemu. Firma musí mít nejméně tři ředitele a jednoho akcionáře, kteří mohou být buď fyzickými nebo právnickými osobami. Vyžaduje minimální základní kapitál ve výši 18 200 USD. Pobočka Země umožňuje zahraničním právnickým osobám, které chtějí podnikat v Togu, zřizovat pobočky. Pobočka v Togu není považována za samostatnou právnickou osobu, a její činnost musí být v Togu definována a kontrolována mateřskou společností. Tato pobočka musí jmenovat nejméně jednoho ředitele jakékoli státní příslušnosti, aby zastupoval společnost v Togu Zastoupení firmy Zahraničním společností je také povoleno zřizovat stálé provozovny ve formě zastoupení v Togu, ale nesmějí se zabývat komerčními činnostmi. Zastoupení firmy je oprávněno fungovat v Togu pouze po dobu dvouletých období, které jsou obnovitelné. Zastoupení firmy je oprávněno provádět průzkum trhu a propagovat činnosti mateřské společnosti, avšak provádět jiný druh podnikání.

5.3 Marketing a komunikace

Vzhledem k omezené infrastruktuře a nízké vzdělanosti v zemi by největší impakt měla reklama prostřednictvím v rozhlasového vysílání, popř. novin a televize v přímořském regionu. Marketingový průzkum: Afreak consulting & communication Konzultační společnost: Healy Consultants
Možnost reklamy v novinách: Togo-PresseLiberte
Možnost reklamy v TV a v rádiu: Television Togolaise
TV2Zephyr
FM Radio Togolaise

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Vláda Toga řeší základní existenční problémy obyvatel, ochrana duševního vlastnictví nepatří mezi její priority. Práva k duševnímu vlastnictví se řídí dohodou z Bangui dne 2. března 1977, revidovanou v únoru 1999 a v říjnu 2002. Tato dohoda byla integrována do tožského právního řádu ve formě zákona n ° 2001-013 ze dne 29. listopadu 2001. Země je také členem Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) a AIPO – africká organizace pro duševní vlastnictví vyplývající z Bangui dohody ze dne 2. března 1977, která se vztahuje na 16 afrických zemí. AIPO je zastoupena v Lomé ve formě Institut national de la propriété industrielle et de la technologie (National Institute for průmyslového vlastnictví a technologie) (INPIT), založeného v rámci ministerstva průmyslu, obchodu. Prodej pirátského duševního vlastnictví je v Togu nezákonný; stíhání údajných pachatelů jsou však poměrně vzácné. Togo občas ukáže vůli a schopnosti, zakročit proti padělaným léčivým přípravkům a dalšímu zboží.

5.5 Trh veřejných zakázek

Postupy zadávání zakázek a outsourcing veřejných služeb uzavřené v členských státech UEMOA musí být v souladu se zásadami volného přístupu k zadávání veřejných zakázek, rovného zacházení s kandidáty, vzájemného uznávání, nediskriminace a transparentnosti, a to díky racionálnosti, modernitě a sledovatelnost postupů při zadávání veřejných zakázek a outsourcingu veřejných služeb). Správa veřejných zakázek v rámci limitů stanovených v nařízeních je v kompetenci Národní komise pro zadávání zakázek (CNM). Pozvánky na zadávání nabídek a zadávání zakázek jsou zveřejňovány v národním věstníku Quotidien. Existují tři způsoby zadávání zakázek: jednoznačné zadání zakázky výzvy k podávání nabídek (otevřené veřejnosti jako celku nebo omezené na schválené zájemce) prostřednictvím vyjednávání CNM musí být zapojena, pokud veřejné zakázky překročí následující částky: 15 milionů CFAF za dodávky a poskytování služeb 50 milionů CFAF na budovy a veřejné práce. CNM se může obrátit na omezený počet společností, jejichž počet činí nejméně pět, pokud je hodnota zakázky mezi 50 a 100 miliony CFAF. Předseda vlády musí schválit zadávání veřejných zakázek přesahující 100 milionů CFAF, zatímco smlouvy o nižších částkách musí být podepsány ministrem financí a ministrem odpovědným za dotčenou službu. Vnitrostátní podniky, v nichž mají většinu tožští akcionáři, dostanou bonus ve výši 7% celkových bodů stanovených pro technický dokument. Tam, kde se používá především tožská práce, získávají podniky bonus ve výši 7,5% maxima stanoveného pro finanční doklad. Konečně, pokud je státní smlouva udělena zahraničnímu podniku, musí dodavatel uzavřít nejméně 30% hodnoty smlouvy s tožským podnikem. Výrobní družstva pracovníků, togolské malé a střední podniky, seskupení zemědělských výrobců, tuzní řemeslníci a sdružení řemeslníků mají nárok na dodatečné preferenční rozpětí, přičemž ceny jsou rovnocenné nebo nabídky jsou rovnocenné při udělení veřejné zakázky.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Tožský investiční kodex umožňuje řešení investičních sporů týkajících se cizinců jedním z několika způsobů: ustanovení dvoustranných dohod mezi vládou Togu (GOT) a vládou investora; rozhodčí postupy dohodnuté mezi zúčastněnými stranami; nebo prostřednictvím úřadů Úmluvy o řešení investičních sporů mezi státy a státními příslušníky jiných států Togo přijalo a implementovalo regionální obchodní zákony prostřednictvím Organizace pro harmonizaci obchodních zákonů v Africe (OHADA). Zatímco jejich prosazování je omezeno slabými právními a soudními systémy, vláda v současné době realizuje projekt modernizace justice s cílem zlepšit transparentnost. Nedostatek transparentnosti a předvídatelnosti soudnictví je vážnou překážkou při prosazování vlastnického a soudního práva a podobné obtíže se týkají i správních postupů. Jedná se o velmi malou ekonomiku s výrazným zastoupením francouzských firem a vysokou konkurencí levného asijského zboží. Česká firma musí být připravena na nestandardní postupy a jednání partnera. Velmi často se objevují různé podvodné aktivity tožských firem směřující k vylákání zboží či peněz od českých firem nebo fyzických osob (jejich spektrum se neustále rozšiřuje). Opět platí, že firemní finanční informace jsou často nedostupné a jsou často k dispozici nespolehlivě. Institucionální rámec má řadu problémových nedostatků. ZÚ doporučuje účinnou ochranu plateb (např. stoprocentně zajištěná platba předem, neodvolatelný akreditiv, apod.). Je třeba počítat s praktickou nevyzpytatelností případných pohledávek.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Vízum je možné obdržet na velvyslanectví Toga v Berlíně. Do Lomé je možné cestovat z Evropy přímo z Paříže linkou Air France, popř. přiletět do nedaleké Accry a dopravit se do Lomé po zemi. Togo je silně malarická oblast. Povinné je očkování proti žluté zimnici. Rovněž doporučujeme očkování proti tyfu, meningitidě a žloutence typu A i B. Cestovatelům důrazně doporučujeme kontaktovat před cestou lékaře a případná zdravotní rizika před cestou konzultovat.

Ambassade du Togo à Berlin,

Allemagne Grabbeallee 43

13156 Berlin – Allemagne

Tel.: (+49) 30 499 089 68 / (+49) 30 484 764 71

Fax: (+49) 30 499 089 67

<https://ambatogoberlin.de/>

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Vyhláška č. 96-113 o všeobecných podmínkách pro udělení víz, povolení k pobytu a zvláštních režimů z roku 1996 stanoví zásadu, že cizinci, kteří hledají zaměstnání v Togu, musí získat kromě povolení k pobytu také povolení k zaměstnání. V zákoníku práce z roku 2006 je uvedeno, že zaměstnavatel musí požádat o pracovní povolení a musí získat od nadřízeného příslušného pracovníka potvrzení o pracovní smlouvě. Uvádí podmínky pro certifikaci pracovní smlouvy: odborná způsobilost pracovníka, shoda smlouvy s imperativními pracovními normami a dodržování imigrační legislativy; že osvědčení o pracovní smlouvě platí po dobu dvou let a může být obnoveno jednou. Zákoník práce zajišťuje rovné zacházení s cizími státními příslušníky. Cizinci, bez ohledu na jejich právní postavení, obecně mají prospěch ze všech povinností a práv pracovněprávních předpisů. Je zde však výjimka ze zásady rovného zacházení s odborovými svazy: zatímco všichni cizinci se mohou připojit k odborové organizaci, pouze ti, „kteří pravidelně pobývají na území státu a požívají občanských práv“, mohou plnit správní a výkonné funkce.

5.9 Veletrhy a akce

<https://10times.com/company/togo>

<https://tradeshow.tradekey.com/togo-c207.htm>

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Embassy of the Czech Republic

Kanda Hilla Limann Highway No. 2, House No. C 260/5,

POB 5226, Accra – North

Tel : +233/302 225 540 (302 247 282) Fax: +233/302 225 337

Mobil: diplom. služba: +233/247 011 428

e-mail: accra@embassy.mzv.cz

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Kód země: 228

Mezinárodní kód: 00

Policie: 117

Požární útvar: 118

Ambulance 8200

Národní fond sociálního zabezpečení: +228 22 25 96 96

Národní agentura pro řízení životního prostředí (ANGEL): +228 22 22 02 09

Národní komora notářů v Togu: +228 22 26 10 52

Ministerstvo pro veřejnou službu: +228 22 21 48 42

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Republic of Togo – republicoftogo.com

Chamber of Commerce – ccit.tg

Togo Tourist Board – togo-tourisme.com

Gnassingbé Eyadéma International Airport – aeroportdelome.com

Central Bank of West African States – bceao.int/en

Togo Registrar – togoregistrar.com

Directorate General of National Documentation – dgdn-togo.tg

Ministry of Finance – finances.gouv.tg/fre

Regulations Togo – togo.eregulations.org